

Kardos Béla Magyarországi beszámolója

Igyekeztem rövid magyarországi tartózkodásom idejét hasznosan felhasználni.

Akik jelentkeztek, hogy szeretnének velem találkozni – amikor megtudták, hogy néhány napot Budapesten lesznek –, azokkal igyekeztem felvenni a kapcsolatot ill. olyan eseményekre elmenni, ahol lehetőség kínálkozott a találkozóra.

A pénteki (nov. 5) MÁÉRT után, a szombatot és vasárnapot családi körben töltöttem Szentendrén. Megvásároltam a hétvégi lapokat és meglegedve olvastam, hogy egytől-egyig kellő alapossgal foglalkoztak a IX. MÁÉRT példátlan magyar egységet teremtő tevékenységével. Amíg hat évvel ezelőtt, 2004. november 12-én, azért nem jött létre a konszenzus, és azért szakadt meg a MÁÉRT tevékenysége, mert az MSZP és az SZDSZ nem volt hajlandó támogatni azt a felvetést, hogy a határon túli és a külföldre vándorolt véreink kettős állampolgárságot kapjanak, addig az idej értekezlet egyöntetűen elfogadta, hogy könnyített eljárással magyar állampolgársághoz is juthatnak, ha bizonyos kritériumoknak megfelelnek. A vonatkozó felvilágosítás olvasható a: www.allampolgarsag.gov.hu honlapon.

Hétfőn délután a budavári Magyar Kultúra Alapítvány (MKA) székházába vezetett utam, hogy részt vegyek azon a meghitt eseményen, amikor barátai és tisztelői köszöntik Dobos László Kossuth-díjas felvidéki író 80. születésnapja alkalmából. Az eseményre az egyik szervező, az amerikai Lauer Edith hívta fel a figyelmem, miután megtudta, hogy akkor Magyarországon leszek. Az egybegyűltek javarészt a tíz évvel ezelőtti Magyarok Világszövetségéhez tartozó vezetőségi tagokból, irodalmi és társadalmi élet reprezentánsaiból, valamint politikuskor köréből kerültek ki. Dr. Koncz Gábor a MKA igazgatója nyitotta meg az ünnepséget, majd sorra köszöntötték az ünnepelt többek között: Bába Szilvia (MKA), Pásztor István (Királyhelmec), Mézes Rudolf (Csemadok), Duray Miklós és Csáky Pál (MKP), Pozsgay Imre, Pomogáts Béla, Lauer Edith (USA), a másik szervező, Pogány Erzsébet (Felvidék.ma), Muzsnay Árpád (EMKE), Szijártó István (Százak Tanácsa). Felléptek: Havas Judit és Sulyovszky Szilvia színművészek irodalmi-ferencz Éva és Galán Géza énekszámokkal. Márkus Béla bemutatta Dobos Lászlóról írt monográfiáját. Az ünneplők sorában volt többek között: Mádl Dalma, Csoóri Sándor, Balogh Júlia, Jókai Anna, Sára Sándor, Sass Márton, Fülöp Zsuzsa, Frigyesy Ágnes és sokan mások. Dobos Lászlót ausztráliai ismerősei nevében én üdvözöltem, és igen meghatóan, hogy a világ végéről is eljöttem őt, a régi harcostársat köszönteni. Egyébként hárman a régi MVSZ gárdából: Csoóri, Kardos és Dobos, ebben a sorrendben, idén letünk 80 évesek. Az ünnepség után gazdag büfé és születésnap torta várta a megjelenteket. Jó volt a 10 éve nem látott barátokkal, ismerősökkel és új arcokkal is találkozni, egymás és persze hazánk sorsáról elbeszélgetni.

Szerdán Devecserbe utaztam átadni a vörösiszap áldozatai számára rendezett gyűjtésünk első eredményét, egy 5,000 dolláros bankcsekket, Mód Miklós plébánosnak. Utamat a Köz-

igazgatási és Igazságügyi Minisztérium sofőrös kocsján tettem meg, Dr. Kocsis Attila osztályvezető társaságában. Az oda-vissza kb. négy órás úton, és a Balaton-parti szálloda éttermében elfogyasztott ebéd alatt, sok időnk volt a beszélgetésre, a tengeren túli magyar diaszpóra előtt álló, nemzetpolitikai és stratégiai feladatok megtárgyalására.

A Magyar Élet múlt heti számában, már beszámoltam a katasztrófa-sújtotta területen tett látogatásomról.

Meghívást kaptam a Magyar-Ausztrál Baráti Közösség számára tartandó előadásra, amit szívesen elfogadtam, hiszen annak idején már máskor is tartottam számukra tájékoztatást az ausztráliai magyar nemzeti emigrációról. Ezeket az összejöveteleket a baráti közösség a Magyar Kultúra Alapítvány székházában tartja havi rendszerességgel. A mostani, csütörtök esti is már előre meg volt tervezve Dr. Nagy Károly, a közösség vezetője által. A műsoron bemutatásra került Márton Géza filmrendező, az Omnicolor Televízió főszerkesztője által, a Melbournei Magyar Központ ökömenikus temploma tervezőjével és az önkéntes munkabrigádok irányítójával, Zágón Lajos mérnökkel, készített interjúfilmje. Ebben a templom részleteinek bemutatása, a gyönyörű ács munkák és falfaragások díszítő elemei, az egész konstrukció lélekemelő hatása volt szemléltetően érzékeltetve. Ezt, egy másik rövidfilm követett, amiben a Young Voices of Melbourne és a budapesti Magnificat Gyerekkórus énekeseinek, a Magyar Kultúra Alapítvány székházában közösen előadott koncertjéről mutatott be részleteket. A Kodály-módszerre épített, két összehangolt kórus magyar számai bizonyítják a zene és az ének nemzeteket összefonó erejét és jelentőségét. Ezért az előadásért Világos István melbournei tb. konzulnak és Dr. Tanka László Panorama Világklubjának jár köszönet. Közreműködött a Magyar Művelődési Intézet – Tóth Zsóka mutatta be a kórusokat –, és a Képzőművészeti Lektorátus.

Ezt követően én számoltam be az ausztrál politikai helyzetről:

- hogyan váltotta fel Julia Gillard a miniszterelnöki teendőket Kevin Rudd-ot – hasonló módszerekkel, ahogy Gyurcsány váltotta Medgyessyt. Julia fiatal korában Moszkvában nyert kiképzést, de azóta mérsékelte radikális nézeteit, ügyvéd lett, jól bánik a szavakkal, mondatokkal;

- az ausztrál föderális választások eredményéről, ami senkinek sem hozott győzelmet, csupán prolongálta a szocialista-kormány létezését a zöldek és független képviselők támogatásával;

- a szocialista Munkás Párt (Labor Party) átalakulásáról szólva – ezt annak idején az ír fegyencek és bevándorlók leszármazottai hozták létre katolikus értékrenddel – manapság már támogatják a másságot, az egyneműek elvárásait, és elfogadják, hogy Julia Gillard az élettársával költözött a miniszterelnöki rezidenciába. Hová lettek a keresztényi morál dogmái? Ezután rövid ismertetőt adtam a MÁÉRT-en történekről és az ausztráliai nemzeti emigráció helyzetéről. Előadást követően kenguru jelvényeket nyújtottam át Dr. Nagy Károlynak, Márton Gézáknak és Nick Ferencnek a Falvak Kultúrájáért Alapítvány kuratóriuma elnö-

kének, aki azért jött előadásomra, hogy találkozzon velem, és felkérjen az alapítvány nevében, hogy a 2012 évi Gálaműsor keretében, a Magyar Kultúra Napján, az Uránia Nemzeti Filmszínházban, Ausztrália adjon műsort a Kultúra Lovagrendje által kitüntetettek átadási ünnepségén. Előadásomon mintegy 50 hallgató vett részt, többek közt: Soós Miklós, Bősze Ferenc, Dr. Balogh Elemér, Somogyi András cserkészcsapatfőnök, a Magyar Cserkészszövetség elnökének tanácsadója, Dr. Vámos Lászlóné, igazságügyi főtanácsos, protokoll szakértő, a 2rrr Mozaik Rádió munkatársa, Petó Margit költő, aki

Csaba kurátor; Kányádi Sándor költő (Székelyföld), laudált: Bíró Zoltán kurátor; Fűr Lajos történész, az Antall-kormány hadügyminisztere, laudált: Hende Csaba képviselő, a jelenlegi hadügyminiszter; és Király Tibor jogtudós, laudált: Bakos István kurátor. Márton Áron-emlékermeket kaptak: Puskás László görög katolikus pap (Kárpátalja), laudált: Lezsák Sándor a Kuratórium elnöke; Magyar Katolikus Rádió, laudált: Bábel Balázs érsek, metropolita. Tamási Áron-díjat kapott: Járfás Ágnes műfordító (Párizs), laudált: A. Szabó Magda a Duna TV üv. alelnöke. Teleki Pál-éremet kaptak: Po-



ányújtotta számomra „Őszi szélkerék” című verseskötetét. Bősze Feri és Harmat Ilona üdvözlét küldi ausztráliai barátainak, ismerőseinek. Egy másfélórás videó felvételt kaptam tőlük az ajkai katasztrófa, az vörösiszap-ömlés drámai jelenetéről.

Szombaton délután Pordány László egykori canberrai nagykövetségünkkel és kedves feleségével, Máriával, találkoztam, és meghívásukra együtt mentünk Budapestről Lakitelekre gépkocsival a Hegybírók és Borbarátok Báljára. A Kölcsey Ház nagyterme teljesen megtelt a báli közönséggel. A bált a Köcsöntyű néptánc-csoport nyitotta meg. Asztali áldást, lélekerősítőt: Bagi Ferenc katolikus és Szabó Tamás református lelkipásztoroktól kaptunk. Aperitif, szív-erősítőt, szóban és ivásban Lezsák Sándortól az Országgyűlés alelnökétől. A báli vacsora, alföldi finomságok, Dr. Cey-Bert Róbert gasztronómus közreműködésével, svédasztalon kerültek felszolgálatra. Az asztalokon Csereszegi fűszeres, Kunsági kékfrankos és Szentkirályi ásványvíz oltotta a szomjat. Az előcsarnokban a borbarátok borkostolója folyt. A tánzenét az Erdélyből érkezett Elekes Levente zenekara szolgáltatta, és műsort adott az Orgoványi Gold Dance Együttes. Megérkezésünkkor átadtam Lezsák Sándornak nászasszonyom ajándékát, Hamvas Béla: A bor filozófiája című tanulmányát, és az általam összeállított értekezést a külföldön élő magyar állampolgárok szavazati jogának törvénybe iktatásáról.

Itt is sok régi baráttal, ismerőssel és új arcokkal találkoztam, többek között: Gálfalvy Györggyel, Géczy Ivánnal. Dr. Kádár Györggyel, Dr. Cey-Bert Róberttel, Csete Györggyel, Sára Sándorral, Elekes József képviselővel stb. A bál díszvendége volt Marietta Kao Liou a Taipei (Taiwan) kiküldött, akivel kicsit elbeszélgettem kereskedelmi, és Kínával kapcsolatos emberjogi kérdésekről.

Vasárnap Bakos István meghívására elmentem a Bethlen Gábor Alapítvány díjátadó ünnepségére, amit az Uránia Nemzeti Filmszínház Dísztermében rendeztek. Az ünnepélyt Lezsák Sándor a Kuratórium elnöke nyitotta meg. Bethlen Gábor-díjat kaptak: Bohumil Dolezal politológus, közíró (Prága), laudált: Kiss Gy.

Erzsébet alapító-igazgató, Felvidék Ma (Somorja, Felvidék); Hornyik Miklós közíró, (Délvidék) és az Eötvös József Collégium.

Az ünnepségen közreműködött: Dr. Petri Béla, az Alapítvány titkára, a Besnyői harangzenekar, Szabó András előadóművész, és Török Tilla népi hegedűs, énekes (Ada, Délvidék). Műsorközlő volt: Nickl János, szerkesztő, rádióbemondó. A díjátadás utáni fogadáson a nagy forgatagban sikerült néhány díjazottnak gratulálni, kurátorokkal és régi barátokkal, ismerősökkel találkozni. A fent nevezettek közül pl.: Illyés Máriával, akivel az Illyés Közalapítványban voltam kurátor, Juhász Judittal, aki valamikor a MVSZ-ben volt sajtós, s ma a Katolikus Rádió igazgatója, Szabó Lilla művészettörténésszel, aki lányom kiállítását nyitotta meg 1998-ban az óbudai Vasarely Múzeum kiállítótermében, Csémy Tamással, aki tíz évvel ezelőtt a prágai magyar egyesületet képviselte az MVSZ-ben, s ma a Cseh Köztársaság budapesti Nagykövetsége tanácsosa, a kereskedelmi és közgazdasági részleg vezetője, Sára Sándorral a Duna TV első igazgatójával, Csete Györggyel az ópusztaszeri jurták építőjével. Végetűl sikerült Bakos Istvánnal és Szabó András előadóművésszel egy pohár tokaji bort is nyugodtan elfogyasztani.

Ezek voltak többnyire azok a lehetőségek, ahol több baráttal, ismerőssel tudtam egyszerre találkozni. Voltak viszont olyan találkozók, ahova fontosságuk révén, személyesen látogattam el. Ilyen volt a Magyar Művelődési Intézet, ahol találkoztam Borbát Erika főigazgatóval és Tóth Erzsébet drámapedagógussal, akik jártak már Ausztráliában, és tisztában vannak azzal, hogy milyen támogatásra lenne szükségünk identitásunk megőrzésére. Ezek most a jövő évi költségvetés függvényei. A tanácskozáson sor került egymás kölcsönös tájékoztatására. Megkaptam az intézet idei évkönyvét, amely 10 oldalon foglalkozik a tavalyi ausztráliai látogatás két dramaturgja, Tóth Zsóka és Lázár Péter tevékenységével és észrevételeivel. Valamint az intézet CD-jét: Pillanatok a MMI életéből, továbbá Tóth Zsóka és Simon Péter legújabb verses CD-jét aminek címe:

József Attila „És ámulok, hogy elmulok”, 25 költeményével.

Létrejött a Közigazgató és Igazságügyi Minisztériumban a Nemzetpolitikai Államtitkárságon találkozásom a Balassi Intézet tagozatvezetőjével, Maróti Orsolyával. Eredménye, hogy az államtitkárság részéről az oktatás-felelős, Szoatak Szilvia, és a Balassi Intézet tagozat-vezetője, Maróti Orsolya, elkötelezetten nyitottak a külföldi, tengeren túli emigránsok magyar nyelvtanításának kérdéseiben, a Rodostó program közös kivitelezésében.

Egyebek:

A Magyar Kultúra Alapítvány igazgatója Dr. Koncz Gábor 80 éves születésnapomra emlékezve vacsorát adott tisztelemre a várban lévő elegáns Fortuna étteremben. Meghívottak voltak Dr. Kocsis Attila a KIM Nemzetpolitikai Államtitkársága osztályvezetője, Dr. Tanka László a Panorama Világmagazin főszerkesztője, és Bába Szilvia a MKA értékesítési vezetője. Meghatott életpályám ismertetésével, az „útravaló” ajándék csomag és a Magyar Kultúra Alapítvány emléklapja átadásával.

Márton Géza filmrendező az Omnicolor TV-től, elvitt a stúdiójába és legalább egy órás interjút készített velem, igen széles skálájú kérdések feltételével.

Tisztelgő látogatást tettem Jeszenszky Gézával, az Antall-kormány külügyminiszterénél, az első Orbán-kormány washingtoni nagykövetségénél. Átbeszéltek mind a magyar, mind a világpolitika aktuális kérdéseit, és közös nevezőre jutottunk valamennyi kérdésben.

Vömmel együtt meglátogattam Siposné, Kecskeméthy Klára ezredes-asszonyt, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem oktatási rektor-helyettesét, aki tanulmánykötetet készít a M. Kir. hadsereg tisztjező intézményéről, a hajdani Ludovika Akadémiáról. Tervez egy esetleges ausztráliai utat is, aminek részleteit megbeszéltek a Stefánia Palota éttermében elfogyasztott pompás ebéd keretében.

A Szentendrei Ferences Gimnázium tanára, Páter Tömörödi Viktor ofm, hat évvel ezelőtt járt Ausztráliában és volt vendégem. Részt vett a 2004. évi március 15-i ünnepélyünkön Sydneyben. Most találkoztam vele ismét Szentendrén, Dr. Traub Alfréd és Dr. Ratkay Imola, feleségem unokahúga, által adott vacsorán az egyik Duna-korzói étteremben. Jó volt velük találkozni és észlelni rajtuk azt a reményteljes lelkesedést, ami az idej választások után felüti a fejét a magyar társadalom számottevő rétegében.

Meglátogattam a MTA Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézetben Dr. Ádám András, akinek húga, házasság révén, családunk tagja lett. Vele most különösen tartjuk a kapcsolatot, mert James unokám jelenleg a Sydney Egyetem matematikai hallgatója, s így a családi kapcsolaton felül, előállt a szakmai is.

Végezetűl megemlítem, hogy a MÁÉRT sajtótájékoztatóján elhangzott ajánlásomat a MTI az alábbiak szerint adta hírül: „Az Új-Dél-Walesi Magyar Szövetség elnöke, Kardos Béla azt javasolta, hogy a megkönnyített állampolgárság révén a magyar kormány lásson neki azon törvényjavaslat kidolgozásának, amellyel minden magyar – bárhol is éljen a világban – visszakapja a szavazati jogát.”